Кам’янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

Історичний факультет
Кафедра політології та філософії

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри політології та філософії

 Тетяна ГРУБІ

26 серпня 2026р.

Зі змінами: 22 вересня 2026

РОБОЧА ПРОГРАМА

ООК 29 ПРАКТИЧНА ПОЛІТОЛОГІЯ

для підготовки фахівців *першого(бакалаврського) рівня вищої освіти*

за освітньою професійною програмою Політологія

спеціальності *052 Політологія*

галузі знань*05 Соціальні та поведінкові науки*

мова навчання *українська*

2026 -2027 навчальний рік

Розробники програми:

Сергій Вонсович, доктор політичних наук, професор кафедри політології та філософії

Затверджено на засіданні кафедри політології та філософії

Протокол №8від 26 серпня 2026 року

Завідувач кафедри Тетяна ГРУБІ

Зі змінами:

Протокол №11 від 22 вересня 2026 року

Завідувач кафедри Тетяна ГРУБІ

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програм Ольга ВІННІЧУК

Зміст робочої програми навчальної дисципліни

1. **Метою** вивчення навчальної дисципліни «Практична політологія» є формування систематизованих уявлень та знань про сутність практичної політології, вироблення оцінок, настанов щодо конкретних дій у розкритті змістового значення практичної політології, в тому, щоб безпосередньо та цілеспрямовано вивчати і вирішувати конкретні колізії політичного життя, спрямування державних інститутів, партій, рухів, груп інтересів та інших суб'єктів.

Основні завдання:

– визначити предмет, структуру, функції та основні напрями практичної політології, її роль у дослідженні політичного життя;

– ознайомити студентів із прикладними методами політичного аналізу, дослідження та оцінювання політичних процесів, ситуацій і діяльності суб’єктів політики;

– сформувати знання про політичні технології, політичну участь, діяльність груп інтересів і лобізм у процесах формування та реалізації державної політики;

– сформувати розуміння особливостей політичного маркетингу, політичної реклами, іміджелогії та комунікаційних технологій у політичній діяльності;

– ознайомити з інформаційними технологіями, проблемами інформаційної безпеки та механізмами політичного впливу в сучасному інформаційному середовищі;

– розвинути вміння здійснювати інформаційно-аналітичну діяльність, критично оцінювати політичну інформацію, аналізувати політичні конфлікти та визначати підходи до їх врегулювання;

– сформувати здатність застосовувати методи і технології практичної політології для аналізу конкретних проблем політичного життя та підготовки обґрунтованих аналітичних висновків.

2. Обсяг дисципліни

Найменування показників	**Характеристика навчальної дисципліни**	
	денна форма здобуття вищої освіти	**заочна форма здобуття вищої освіти**
Рік навчання	2026-2027	2026-2027
Семестр вивчення	7	8
Кількість кредитів ЄКТС	5	5
Загальний обсяг годин	150	150
Кількість годин навчальних занять	74	24
Лекційні заняття	40	14
Практичні заняття	-	
Семінарські заняття	34	10

Лабораторні заняття	-	
Самостійна робота	76	126
Форма підсумкового контролю	екзамен	екзамен

3.Статус дисципліни–обов'язковий освітній компонент професійної підготовки.

4.Передумови для вивчення дисципліни:

Методика вивчення дисципліни передбачає врахування взаємозв'язків основних тем курсу з поняттями, термінами і категоріями політологічних дисциплін у процесі вивчення яких студенти могли б отримати розуміння щодо теорій політики, вміння використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки, та застосувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії.

Освітня компонента пов'язана із такими навчальними дисциплінами як:«Загальна теорія політики»,«Політичний маркетинг і менеджмент»,«Порівняльна політологія», «Електоральна політологія»тощо.

5. Програмні компетентності навчання

Інтегральна компетентність	**Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (СК):**
Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у політичній сфері, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів політичних наук.	**СК 04**Здатність застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності. **СК 05**Здатність аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування. **СК 06** Здатність аналізувати публічну політику на місцевому,національному, європейському та глобальному рівні. **СК 07** Здатність застосовувати теорії та методи прикладної політології, політичних комунікацій, спеціальних політологічних дисциплін у професійній діяльності. **СК 08** Здатність конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження з використанням сучасних методів, технологій та інструментарію політичного аналізу. **СК 11** Здатність аналізу тенденцій політичного розвитку, передбачення його наслідків, вироблення рекомендацій для політичного керівництва та забезпечення реалізації їх в політологічній практиці.

6.Очікувані результати навчання з дисципліни відповідно до ОП:

Очікувані результати навчання з дисципліни:

ПРН 11 Застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.

Знання: Теоретико-методологічні засади нормативної й емпіричної політології, а також закономірності розвитку глобальних і національних політичних систем.

Уміння: Використовувати методи прикладного аналізу для дослідження політичних процесів і прийняття управлінських рішень.

Навички: Збір, обробка та емпірична інтерпретація політичних даних із застосуванням системного підходу.

Способи мислення: Здатність обґрунтовувати висновки на основі емпіричних фактів.

ПРН 14 Застосовувати теорії та методи прикладної політології, політичних комунікацій, у професійній діяльності.

Знання: Технології політичних комунікацій, лобіювання, політичної реклами, іміджелогії та механізми інформаційних впливів.

Уміння: Застосовувати спеціальні прикладні методики (SWOT-аналіз, когнітивне картування, експертні оцінки) у публічній сфері.

Навички: Організація політичних кампаній, комунікаційний супровід, реалізація легітимних практик лобіювання та протидія деструктивній пропаганді.

Способи мислення: Орієнтовані на розв'язання практичних комунікаційних і медійних завдань.

ПРН 16 Презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень фахівцям і широкій аудиторії, засобам масової інформації, експертам з інших галузей

Знання: Принципи академічної та публічної комунікації, специфіка взаємодії з медіа й експертними спільнотами.

Уміння: Структурувати та адаптувати результати досліджень у формі аналітичних звітів, презентацій та медіаматеріалів для різних цільових аудиторій.

Навички: Публічний виступ, фахова аргументація, візуалізація даних і ведення конструктивної дискусії із суміжними експертами та ЗМІ.

Способи мислення:, Спрямовані на ефективну трансляцію знань у публічний дискурс.

7. **Методи навчання.**Словесні, наочні методи: лекція (лекція-презентація, проблемна лекція, лекція-бесіда, лекція-дискусія), розповідь, пояснення, бесіда, дискусія, мозкова атака, робота з першоджерелами, словниками, дидактичними матеріалами та іншими джерелами інформації, робота з інтернетними публікаціями та матеріалами вебсайтів, робота за таблицями.

8. **Засоби діагностики результатів навчання** є опитування, самостійна робота, модульна контрольна робота, зокрема із використанням модульного об’єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища Moodle та ін., екзамен

8. Програма навчальної дисципліни

Денна форма здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	**Кількість годин**				
	Денна форма				
	разом	**у тому числі**			
		лекції	**сем. / практ. заняття**	**лабораторні заняття**	**Самостій на робота**

Змістовий модуль 1. Прикладні методи практичної політології, групи інтересів та лобізму політиці					
Тема1. Сутність, функції і структура практичної політології. 1. Сутність і функції практичної політології. 2. Структура практичної політології. 3. Методологія і методи практичної політології.	8	2	2		4
Тема 2. Практика застосування технологій у політичній діяльності державного управління 1. Сутність і особливості державного управління. 2. Політичне управління та технології, які використовуються. 3. Специфіка прийняття політичних рішень. 4. Процедура підготовки і прийняття державно-політичних рішень. 5. Пряма дія в структурі демократії, її форми. 6. Ефективність політичного управління в умовах воєнного стану.	8	2	2		4
Тема 3. Групи інтересів та процеси формування державної політики 1. Поняття	11	4	2		5

«групи інтересів», їхня типологія. 2. Групи інтересів, групи тиску, соціально-політичні групи, «зацікавлені групи» у спектрі політичного впливу. 3. Бізнес-партійні корпорації як групи інтересів. Моніторинг ефективності партійної структури.					
Тема 4. Політична участь та її змінюваність у політиці. 1. Сутність політичної участі: від традиції до сучасності. 2. Політична участь як складова діяльності груп інтересів: її природа, сутність, роль, форми прояву. 3. Моделі політичної участі та їх залученість у практичній політології.	9	2	2		5
Тема 5. Психологічні аспекти політичної діяльності 1. Психологія у політиці. 2. Політика і маси: особливості трансформації. Феномен ІПСО. 3. Психологія влади. 4. Специфіка масової політичної поведінки. 5. Використання політичної символіки: основні напрями і специфіка.	8	2	2		4

Тема 6. Політичний маркетинг 1. Сутність і функції політичного маркетингу. 2. Види політичного маркетингу. 3. Сегментація політичного ринку.	8	2	2		4	
Тема 7. Лобізм у політиці 1. Лобізм як поняття практичної політології, його сутність. 2. Лобізм – представництво інтересів, його типологія і функції. 3. Моделі лобізму. 4. Лобізм в Україні, його особливості. 5. Типологія, методи та технології лобізму в Україні.	11	4	2		5	
Тема 8. Політична комунікація, у технологіях практичної політології. 1. Сутність та особливості здійснення політичної комунікації в технологічному вимірі. 2. Легітимація влади як функція політичної комунікації. 3. Технології політичної комунікації.	8	2	2		4	
Тема 9. Популізм та його ролі в контексті практичної політології 1. Популізм у системі політичної комунікації. 2.	9	2	2		5	

Загрози і небезпеки популізму. 3. Поширення популізму в розвинутих та перехідних суспільствах. 4. Формування масового запиту на популізм за умов суспільних трансформацій в Україні.						
Тема 10 Практична політологія і засади інформаційної безпеки 1. Інфобезпека як складова національної безпеки. 2. Специфіка та особливості інфобезпеки в сучасних умовах. 3. Проблематика інфобезпеки в контексті державницької політики.	8	2	2		4	
Тема 11 Комунікативно-інформаційні підходи у неперервності розвитку політичної системи і режиму. 1. Осмислення комунікаційноінформаційної природи політичної системи практичною політологією. 2. Політична система в контексті практики сучасних комунікативно-інформаційних технологій. 3. Сучасний авторитаризм та технології його впливів на	9	2	2		5	

демократію. 4. Сучасна демократія та її специфіка і небезпеки. 5. Неототалітарні тенденції як загроза демократії. 6. Технології інформаційної протидії недемократичним режимам.						
Тема 12 Політична іміджелогія як складова практичної діяльності 1. Джерела, етапи і сутність політичної іміджелогії у структурі суспільства. 2. Персоніфікація політики і формування політичного іміджу. Політичний іміджмейкінг. 3. Політичний імідж сучасного владно-політичного істеблішменту України. 4. Процес формування позитивного іміджу. 5. Етапи формування політичного іміджу. 6. Сучасні орієнтири іміджевої політики України. 7. Трансформація іміджу політика в умовах війни.	11	4	2		5	
Тема 13 Політична реклама у політичних комуні комуні 1. Поняття політичної реклами та її роль як комунікаційного процесу в	8	2	2		4	

практичній політиці. Феномен «чорного піару». 2. Трансформації політичної рекламістики у інтернет-комунікаціях. 3. Реклама у сталих демократіях та її вплив на громадську думку. 4. Пропагандистська ідеологічна індоктринація громадської думки в сучасних автократіях. 5. Структурування громадської думки в Україні в контексті політичної реклами.						
Тема 14 Класичні та сучасні технології впливу на суспільство у політиці. 1. Складові інформаційної політики та технології її реалізації. 2. Особливості ролі і сенсів пропаганди в сучасних умовах. 3. Психолінгвістичні методи впливу на думки та способи протидії. 4. Стратегії протидії когнітивній війні. Поняття меметичної зброї. 5. Маніпулятивна сутність пропаганди, її види та правила. 6. Інструментарій поширення пропаганди в новітніх умовах. 7.	8	2	2		4	

Цифрові технології та їх застосування у політичних процесах.						
Тема 15 Інформаційно-аналітична діяльність у практичній політології 1. Актуальність, суть, основні принципи ІАД. 2. Цілі, об'єкт, предмет, суб'єкти ІАД. 3. Основні методи аналітики. 4. Характеристика основних різновидів ІАД. 5. Параметри інформації. 6. Базові моделі, що застосовуються під час аналізу інформаційних явищ.	9	2	2		5	
Тема 16 Роль практичної політології у врегулюванні політичних конфліктів 1. Поняття, сутність та особливості політичного конфлікту. 2. Типологія політичних конфліктів. 3. Політичний конфлікт і політична криза. 4. Війна як форма політичного конфлікту. 5. Шляхи виходу з конфлікту. Правила принципових перемовин. 6. Формування політичного	8	2	2		4	

консенсусу.					
Тема 17 Політичний аналіз у практичній політології 1. Становлення і розвиток методології політичного аналізу. 2. Види і методи політичного аналізу. 3. Колективні методи експертних оцінок. 4. Когнітивне картування в політичних дослідженнях. 5. Прикладне призначення SWOT-аналізу та його використання у дослідженні політичних ситуацій. 6. Інформаційні аспекти методичного забезпечення політичних досліджень.	9	2	2		5
Разом за модуль	**150**	**40**	34		**76**
Разом годин	**150**	**40**	**34**		**76**

Тематика семінарських занять та самостійної роботи (денна форма)

Тема1. Теоретичний і практичний рівень функціонування практичної політології

Питання для обговорення:

1. Теоретичні основи практичної політології.
2. Зміст і особливості практичного рівня функціонування практичної політології.
3. Взаємозв'язок між теоретичним і практичним рівнями.
4. Інструменти та методи реалізації практичної політології.
5. Значення поєднання теорії і практики для політичного управління

Завдання самостійної роботи

Проведіть порівняльний аналіз та доведіть на конкретному прикладі, як інтеграція теоретичних концепцій і практичних методів впливає на ефективність прийняття політичних рішень.

Тема 2. Практичне використання технології державного управління у політичній діяльності

Питання для обговорення:

1. Сутність і структура технологій державного управління.
2. Механізми взаємодії державного управління і політичного менеджменту.
3. Використання PR, політичного маркетингу та івент-технологій у політичній діяльності.
4. Ефективність управлінських технологій у період криз, реформ і воєнного стану.

Завдання самостійної роботи:

- *Опишіть ключові чинники, що визначають ефективність управлінських технологій та прийняття рішень в умовах воєнного стану або кризових ситуацій.*

Тема 3. Процеси формування державної політики та «групи інтересів» у практичній політології

- Питання для обговорення:

1. Поняття, сутність і типологія груп інтересів.
2. Групи тиску та механізми їхнього впливу на державну політику.
3. Бізнес-партійні структури як суб'єкти політичного впливу.
4. Форми та інструменти політичної участі груп інтересів.
5. Участь громадських і волонтерських організацій у формуванні політики в умовах війни.

- Завдання самостійної роботи:

- *Проаналізуйте нові форми політичної участі, що виникли під час війни в Україні, та оцініть їхній вплив на трансформацію державного порядку денного.*

Тема 4. Політична участь та її змінюваність у політиці

- Питання для обговорення:

1. Сутність та форми політичної участі.
2. Фактори впливу на політичну участь та її динаміку.
3. Політична участь у різних політичних режимах: демократія та авторитаризм.
4. Механізми залучення громадян до політики та зміни в активності.
5. Взаємозв'язок громадянської активності та ефективності політичних інститутів.

- Завдання самостійної роботи:

- *Дослідіть і охарактеризуйте ключові фактори, які зумовлюють змінюваність та динаміку активності громадян у сучасному політичному процесі.*

Тема 5. Роль психологічного фактора у практичній політології

- Питання для обговорення:

1. Психологічний фактор у політиці: сутність, значення та мотиваційний аспект.
2. Особливості масової політичної поведінки.
3. Психологія влади та лідерства: вплив політичного режиму на поведінку політиків.
4. Влада, емоції і психологічна відповідальність у політичній практиці.
5. Психологічні чинники політичної діяльності в умовах перехідного суспільства.

- Завдання самостійної роботи:

- *Розкрийте характер впливу політичного режиму на психологію влади, трансформацію особистості лідера та особливості прийняття управлінських рішень.*

Тема 6. Використання політичного маркетингу практичною політологією

- Питання для обговорення:

1. Сутність, функції і види політичного маркетингу та їх практичне застосування.
2. Сегментація політичного ринку та визначення цільових аудиторій.
3. Політичний ринок і конкурентне середовище.
4. Розробка маркетингової стратегії для політичного кандидата або партії.

- Завдання самостійної роботи:

- *Проаналізуйте сутність поняття «політичний товар» та обґрунтуйте специфіку застосування ринкових концепцій у сфері політичної конкуренції.*

Тема 7. Практичні технології лобізму

- Питання для обговорення:

1. Сутність лобізму як поняття практичної політології.
2. Лобізм як представництво інтересів: типологія і функції.
3. Моделі, методи та технології лобізму.
4. Особливості лобізму в Україні.

- Завдання самостійної роботи:

- *Здійсніть порівняльний аналіз транзакційних та інформаційних моделей лобізму й оцініть специфіку їх функціонування в національному політичному середовищі.*

Тема 8. Особливості здійснення політичної комунікації у технологіях практичної політології

- Питання для обговорення:

1. Сутність та особливості здійснення політичної комунікації в технологічному вимірі.
2. Легітимація влади як ключова функція політичної комунікації.
3. Сутність і види технологій політичної комунікації.
4. Особливості політичної комунікації в розвинутих та перехідних суспільствах.

- Завдання самостійної роботи:

- *Розкрийте механізми впливу сучасних технологій політичної комунікації на процеси легітимації влади та формування суспільної довіри.*

Тема 9. Використання політичного популізму у практичній політології

- Питання для обговорення:

1. Сутність політичного популізму: історичні витоки та сучасні підходи.
2. Основні риси та типологія популізму (лівий, правий, центриський, електоральний).
3. Механізми впливу популізму на політичну поведінку та громадську думку.
4. Використання популістських технологій у практичній політології: інструменти, методи, комунікаційні стратегії.
5. Популізм у сучасній українській та світовій політиці: приклади, ризики, перспективи.

- Завдання самостійної роботи:

- *Проведіть класифікацію основних видів популізму та проаналізуйте потенційні системні ризики, які популістські технології становлять для демократичного розвитку.*

Тема 10. Специфіка та особливості практичного використання інформаційної безпеки в сучасних політичних умовах

- Питання для обговорення:

1. Інформаційна безпека як складова національної безпеки.
2. Специфіка та особливості інформаційної безпеки в сучасних умовах.
3. Проблематика інформаційної безпеки в контексті державницької політики.
4. Шляхи та інструменти зміцнення кібербезпеки в Україні.

- Завдання самостійної роботи:

- *Обґрунтуйте роль інформаційної безпеки як стратегічної компоненти національної безпеки в умовах гібридних загроз і кіберконфліктів.*

Тема 11. Комунікативно-інформаційні підходи у розвитку політичної системи та режиму: практика використання

- Питання для обговорення:

1. Осмислення комунікаційно-інформаційної природи політичної системи.
2. Політична система в контексті сучасних комунікативно-інформаційних технологій.
3. Роль зворотного зв'язку та гомеостазу у стабільності політичної системи.
4. Сучасний авторитаризм та технології його впливу на демократію.

- Завдання самостійної роботи:

- *Проаналізуйте значення механізмів зворотного зв'язку та кібернетичного гомеостазу для забезпечення стабільності та адаптивності політичної системи.*

Тема 12. Політична іміджелогія як складова практичної діяльності

- Питання для обговорення:

1. Політична іміджелогія: джерела, етапи та сутність.
2. Роль персоніфікації в політиці та формування іміджу політичного лідера.
3. Технології іміджмейкінгу та їх застосування в сучасній політиці.
4. Аналіз іміджу владно-політичного істеблішменту України.
5. Трансформація політичного іміджу в умовах війни та нових викликів.

- Завдання самостійної роботи:

- *Визначте характер співвідношення між реальною політичною діяльністю суб'єкта та цілеспрямовано конструйованим політичним іміджем.*

Тема 13. Практика використання політичної реклами у політичних комунікаціях

- Питання для обговорення:

1. Поняття політичної реклами та її роль у політичних комунікаціях.
2. Трансформації політичної рекламістики в епоху інтернет-комунікацій.
3. Реклама у сталих демократіях та її вплив на громадську думку.
4. Пропагандистська ідеологічна індоктринація в сучасних автократіях.
5. Структурування громадської думки в Україні в контексті політичної реклами.

- Завдання самостійної роботи:

- *Дослідіть специфіку трансформації інструментів політичної рекламістики та їхній вплив на громадську думку в умовах стрімкого розвитку інтернет-комунікацій.*

Тема 14. Класичні та сучасні технології впливу на суспільство у політиці

- Питання для обговорення:

1. Сутність політичного впливу: поняття, функції, механізми.
2. Класичні технології політичного впливу: пропаганда, агітація, символічна політика.
3. Маніпулятивні техніки у політичній практиці: міфи, стереотипи, страх, емоційне зараження.
4. Сучасні технології політичного впливу: соціальні мережі, таргетинг, алгоритмічні кампанії, штучний інтелект.
5. Етичні та правові аспекти використання технологій впливу у демократичних політичних системах.

- Завдання самостійної роботи:

- *Проаналізуйте вплив новітніх цифрових технологій (соціальних мереж, алгоритмів і штучного інтелекту) на еволюцію методів і масштабів політичного впливу на суспільство.*

Тема 15. Застосування базових моделей інформаційно-аналітичної діяльності практичною політологією

- Питання для обговорення:

1. Актуальність, суть і принципи інформаційно-аналітичної діяльності.
2. Цілі, об'єкт, предмет і суб'єкти ІАД.
3. Характеристика основних різновидів ІАД.
4. Параметри інформації; базові моделі для аналізу інформаційних явищ.

- Завдання самостійної роботи:

- *Охарактеризуйте специфіку процесу генерації нового знання в рамках інформаційно-аналітичної діяльності та визначте базові моделі аналізу інформаційних явищ.*

Тема 16. Роль практичної політології у врегулюванні політичних конфліктів

- Питання для обговорення:

1. Практична політологія як інструмент аналізу і врегулювання політичних конфліктів.
2. Типові політичні конфлікти в Україні: причини, динаміка, приклади.
3. Механізми та технології врегулювання конфліктів: переговори, посередництво, публічні консультації.
4. Політолог як кризовий аналітик і комунікатор: практичні функції у політичних процесах.
5. Практичні моделі врегулювання політичних конфліктів: український і міжнародний досвід.

- Завдання самостійної роботи:

- *Здійсніть аналіз ефективності ключових технологій та механізмів (переговорів, медіації та фасилітації) у процесі деескалації та врегулювання політичних конфліктів.*

Тема 17. Використання видів і методів політичного аналізу на практиці

- Питання для обговорення:

1. Види і методи політичного аналізу: ситуаційний та івент-аналіз.
2. Колективні методи експертних оцінок та метод сценаріїв.
3. Прикладне призначення SWOT-аналізу та його використання в політичних дослідженнях.
4. Когнітивне картування та прогнозування у політичних дослідженнях.

- Завдання самостійної роботи:

- *Порівняйте можливості та обмеження якісних і кількісних методів (зокрема івент-аналізу, сценарного моделювання та когнітивного картування) у прикладному політичному прогнозуванні.*

Заочна форма здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Заочна форма				
	разом	у тому числі			
		лекції	сем. / практ. заняття	лабораторні заняття	Самостійна робота
Змістовий модуль 1. Прикладні методи практичної політології, групи інтересів та лобізму політиці					
Тема1. Сутність, функції і структура практичної політології. 1. Сутність і функції практичної політології. 2. Структура практичної політології. 3. Методологія і методи практичної політології.	9	2			7
Тема 2. Практика застосування технологій у політичній діяльності державного управління 1. Сутність і особливості державного управління. 2. Політичне управління та технології, які використовуються. 3. Специфіка прийняття політичних рішень. 4. Процедура підготовки і прийняття державно-політичних рішень.	8				8

5. Пряма дія в структурі демократії, її форми. 6. Ефективність політичного управління в умовах воєнного стану.					
Тема 3. Групи інтересів та процеси формування державної політики 1. Поняття «групи інтересів», їхня типологія. 2. Групи інтересів, групи тиску, соціально-політичні групи, «зацікавлені групи» у спектрі політичного впливу. 3. Бізнес-партійні корпорації як групи інтересів. Моніторинг ефективності партійної структури.	11	2	2		7
Тема 4. Політична участь та її змінюваність у політиці. 1. Сутність політичної участі: від традиції до сучасності. 2. Політична участь як складова діяльності груп інтересів: її природа, сутність, роль, форми прояву. 3. Моделі політичної участі та їх залученість у практичній політології.	11	2	2		7
Тема 5. Психологічні аспекти політичної діяльності	8				8

1. Психологія у політиці. 2. Політика і маси: особливості трансформації. Феномен ІПСО. 3. Психологія влади. 4. Специфіка масової політичної поведінки. 5. Використання політичної символіки: основні напрями і специфіка.					
Тема 6. Політичний маркетинг 1. Сутність і функції політичного маркетингу. 2. Види політичного маркетингу. 3. Сегментація політичного ринку.	7				7
Тема 7. Лобізм у політиці 1. Лобізм як поняття практичної політології, його сутність. 2. Лобізм – представництво інтересів, його типологія і функції. 3. Моделі лобізму. 4. Лобізм в Україні, його особливості. 5. Типологія, методи та технології лобізму в Україні.	11	2	2		7
Тема 8. Політична комунікація, у технологіях практичної політології. 1. Сутність та особливості здійснення політичної комунікації в технологічному вимірі. 2.	7				7

Легітимація влади як функція політичної комунікації. 3. Технології політичної комунікації.						
Тема 9. Популізм та його ролі в контексті практичної політології 1. Популізм у системі політичної комунікації. 2. Загрози і небезпеки популізму. 3. Поширення популізму в розвинутих та перехідних суспільствах. 4. Формування масового запиту на популізм за умов суспільних трансформацій в Україні.	7				7	
Тема 10 Практична політологія і засади інформаційної безпеки 1. Інфобезпека як складова національної безпеки. 2. Специфіка та особливості інфобезпеки в сучасних умовах. 3. Проблематика інфобезпеки в контексті державницької політики.	7				7	
Тема 11 Комунікативно-інформаційні підходи у неперервності розвитку політичної системи і режиму. 1. Осмислення	8				8	

комунікаційноінформаційної природи політичної системи практичною політологією. 2. Політична система в контексті практики сучасних комунікативно-інформаційних технологій. 3. Сучасний авторитаризм та технології його впливів на демократію. 4. Сучасна демократія та її специфіка і небезпеки. 5. Неототалітарні тенденції як загроза демократії. 6. Технології інформаційної протидії недемократичним режимам.						
Тема 12 Політична іміджелогія як складова практичної діяльності 1. Джерела, етапи і сутність політичної іміджелогії у структурі суспільства. 2. Персоніфікація політики і формування політичного іміджу. Політичний іміджмейкінг. 3. Політичний імідж сучасного владно-політичного істеблішменту України. 4. Процес формування позитивного іміджу. 5. Етапи формування політичного іміджу. 6. Сучасні	11	2	2		7	

орієнтири іміджевої політики України. 7. Трансформація іміджу політика в умовах війни.						
Тема 13 Політична реклама у політичних комуні комуні 1. Поняття політичної реклами та її роль як комунікаційного процесу в практичній політиці. Феномен «чорного піару». 2. Трансформації політичної рекламістики у інтернет-комунікаціях. 3. Реклама у сталих демократіях та її вплив на громадську думку. 4. Пропагандистська ідеологічна індоктринація громадської думки в сучасних автократіях. 5. Структурування громадської думки в Україні в контексті політичної реклами.	10	2			8	
Тема 14 Класичні та сучасні технології впливу на суспільство у політиці. 1. Складові інформаційної політики та технології її реалізації. 2. Особливості ролі і сенсів пропаганди в сучасних умовах. 3.	8				8	

Психолінгвістичні методи впливу на думки та способи протидії. 4. Стратегії протидії когнітивній війні. Поняття меметичної зброї. 5. Маніпулятивна сутність пропаганди, її види та правила. 6. Інструментарій поширення пропаганди в новітніх умовах. 7. Цифрові технології та їх застосування у політичних процесах.						
Тема 15 Інформаційно-аналітична діяльність у практичній політології 1. Актуальність, суть, основні принципи ІАД. 2. Цілі, об'єкт, предмет, суб'єкти ІАД. 3. Основні методи аналітики. 4. Характеристика основних різновидів ІАД. 5. Параметри інформації. 6. Базові моделі, що застосовуються під час аналізу інформаційних явищ.	8				8	
Тема 16 Роль практичної політології у врегулюванні політичних конфліктів 1. Поняття, сутність та особливості політичного	8				8	

конфлікту. 2. Типологія політичних конфліктів. 3. Політичний конфлікт і політична криза. 4. Війна як форма політичного конфлікту. 5. Шляхи виходу з конфлікту. Правила принципових перемовин. 6. Формування політичного консенсусу.					
Тема 17 Політичний аналіз у практичній політології 1. Становлення і розвиток методології політичного аналізу. 2. Види і методи політичного аналізу. 3. Колективні методи експертних оцінок. 4. Когнітивне картування в політичних дослідженнях. 5. Прикладне призначення SWOT-аналізу та його використання у дослідженні політичних ситуацій. 6. Інформаційні аспекти методичного забезпечення політичних досліджень.	11	2	2		7
Разом за модуль	**150**	**14**	10		126
Разом годин	**150**	**14**	10		126

Тематика семінарських занять та самостійної роботи (заочна форма)

Тема Процеси формування державної політики та «групи інтересів» у практичній політології

- Питання для обговорення:

1. Поняття, сутність і типологія груп інтересів.
2. Групи тиску та механізми їхнього впливу на державну політику.
3. Бізнес-партійні структури як суб'єкти політичного впливу.
4. Форми та інструменти політичної участі груп інтересів.
5. Участь громадських і волонтерських організацій у формуванні політики в умовах війни.

- Завдання самостійної роботи:

o *Проаналізуйте нові форми політичної участі, що виникли під час війни в Україні, та оцініть їхній вплив на трансформацію державного порядку денного.*

Тема. Політична участь та її змінюваність у політиці

- Питання для обговорення:

1. Сутність та форми політичної участі.
2. Фактори впливу на політичну участь та її динаміку.
3. Політична участь у різних політичних режимах: демократія та авторитаризм.
4. Механізми залучення громадян до політики та зміни в активності.
5. Взаємозв'язок громадянської активності та ефективності політичних інститутів.

- Завдання самостійної роботи:

o *Дослідіть і охарактеризуйте ключові фактори, які зумовлюють змінюваність та динаміку активності громадян у сучасному політичному процесі.*

Тема Практичні технології лобізму

- Питання для обговорення:

1. Сутність лобізму як поняття практичної політології.
2. Лобізм як представництво інтересів: типологія і функції.
3. Моделі, методи та технології лобізму.
4. Особливості лобізму в Україні.

- Завдання самостійної роботи:

o *Здійсніть порівняльний аналіз транзакційних та інформаційних моделей лобізму й оцініть специфіку їх функціонування в національному політичному середовищі.*

Тема Політична іміджелогія як складова практичної діяльності

- Питання для обговорення:

1. Політична іміджелогія: джерела, етапи та сутність.
2. Роль персоніфікації в політиці та формування іміджу політичного лідера.
3. Технології іміджмейкінгу та їх застосування в сучасній політиці.
4. Аналіз іміджу владно-політичного істеблішменту України.
5. Трансформація політичного іміджу в умовах війни та нових викликів.

- Завдання самостійної роботи:

o *Визначте характер співвідношення між реальною політичною діяльністю суб'єкта та цілеспрямовано конструйованим політичним іміджем.*

Тема Використання видів і методів політичного аналізу на практиці

- Питання для обговорення:

1. Види і методи політичного аналізу: ситуаційний та івент-аналіз.
2. Колективні методи експертних оцінок та метод сценаріїв.
3. Прикладне призначення SWOT-аналізу та його використання в політичних дослідженнях.
4. Когнітивне картування та прогнозування у політичних дослідженнях.

- Завдання самостійної роботи:

o *Порівняйте можливості та обмеження якісних і кількісних методів (зокрема івент-аналізу, сценарного моделювання та когнітивного картування) у прикладному політичному прогнозуванні.*

10 Форми поточного та підсумкового контролю.

Основні методи контролю, відповідно до критеріїв оцінювання знань здобувачів освіти та ефективності засвоєння ними курсу, ґрунтується на таких формах участі студентів у освітньому процесі, які підлягають поточному контролю (виступ з основного питання на семінарському занятті, аналітична робота, презентації, есе), модульна контрольна, самостійна робота.

Форма підсумкового контролю: екзамен

7. Критерії оцінювання результатів навчання

Поточний контроль	Модульна контрольна робота	Самостійна робота	Екзамен	Підсумкова оцінка
26 балів	24 бали	10 балів	40 балів	100 балів

Критерії оцінювання семінарського заняття.

Поточний контроль проводиться з метою перевірки рівня підготовки здобувачів вищої освіти за визначеною темою; забезпечення зворотного зв'язку між викладачем та здобувачами вищої освіти, управління навчальною мотивацією здобувачів.

Оцінювання на семінарських заняттях відбувається за 12 бальною системою відповідно до критеріїв визначених «Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка». (URL: https://drive.google.com/file/d/15P4aY1b8fyCGV0-sSceqUDKQAn5o1Dwt/view). Максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях рівний 12.

Відповіді студентів на семінарських заняттях оцінюються за 12-бальною системою за наступними критеріями:

Рівні навчальних досягнень	**Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)**	**Критерії оцінювання**
Початковий (понятійний)	1	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так" чи „ні". Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.
	2	Здобувач вищої освіти мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так" чи „ні"; може самостійно знайти в підручнику відповідь. Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.
	3	Здобувач вищої освіти намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі властивості; робить спроби виконання вправ, дій репродуктивного характеру; за допомогою викладача робить прості розрахунки за готовим алгоритмом. Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.
Середній (репродуктивний)	4	Здобувач вищої освіти володіє початковими знаннями, знає близько половини навчального матеріалу, здатний відтворити його, провести за зразком розрахунки; орієнтується у поняттях, визначеннях; самостійне

		опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
	5	Здобувач вищої освіти знає більше половини навчального матеріалу, розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; робить прості розрахунки за алгоритмом, але окремі висновки не логічні, не послідовні. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
	6	Здобувач вищої освіти розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час розв'язування розрахункових завдань за алгоритмом, користуватися додатковими джерелами. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
Достатній (алгоритмічно дієвий)	7	Здобувач вищої освіти правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; за допомогою викладача може скласти план реферату, виконати його і правильно оформити; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; скласти таблиці, схеми. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	8	Знання здобувачем вищої освіти досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обґрунтувати його положення. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	9	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
Високий (творчо-професійний)	10	Здобувач вищої освіти володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; самостійно визначає мету власної діяльності; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як

		альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	11	Здобувач вищої освіти володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	12	Здобувач вищої освіти має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.

Відвідування занять. Очікується, що всі студенти відвідають лекційні та семінарські заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.

«Положення про організацію освітнього процесу в КПНУ імені Івана Огієнка» URL:https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Після вивчення освітнього компоненту здобувачі пишуть модульну контрольну роботу.
Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі. До її написання допускаються усі здобувачі. Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати.
Невиконання МКР оцінюється 0 балів.
Здобувачі вищої освіти, які за результатами виконання модульних контрольних робіт отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для виконання або не виконали завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Модульна контрольна робота проводиться у формі письмової відповіді на 3 запропоновані запитання. Максимальна кількість балів за МКР – 24. Для зарахування модульної контрольної роботи мінімальна кількість набраних балів повинна становити не менше 14балів (60% від усієї суми балів), у іншому випадку МКР потрібно виконати повторно.

Оцінювання питань модульної контрольної роботи

8 балів: Студент дав повну, точну та вичерпну відповідь. Пояснив причинно-наслідкові зв'язки, навів влучні приклади, зробив власний обґрунтований висновок і правильно використав фахову термінологію. Виклад думки логічний і послідовний.
7 балів: Відповідь правильна та повна, суть питання розкрита добре. Проте бракує прикладів або власного висновку, чи аргументація могла бути трохи детальнішою.
6 балів: Питання розкрите, але відповідь скоріше базова. Студент розуміє матеріал, але виклав його поверхнево - без глибокого аналізу та детального обґрунтування думок.
5 балів: Відповідь наведена в основному обсязі, але є помітні прогалини. Бракує конкретики, відповідь має описовий характер, є незначні помилки в термінах чи формулюваннях.
4 бали: Питання розкрите лише частково. Студент торкнувся лише основних моментів, виклад думок плутаний, є суттєві прогалини у змісті.
3 бали: Фрагментарна відповідь. Написано лише окремі тези, студент плутає поняття та припускається змістовних помилок.
1–2 бали: Написано лише кілька речень або розрізнених слів, які лише віддалено стосуються питання. Демонструється повне незнання теми, є грубі фактичні помилки.
0 балів: Відповіді немає взагалі, написано не за темою або роботу списано.

Критерії оцінювання самостійної роботи

Робота оцінюється в 10-8 балів, якщо: автором чітко поставлена проблема і представлена власна точка зору стосовно її вирішення; проблема розкрита на високому теоретичному рівні, простежені системні зв'язки предмету дослідження, подані обґрунтування заявлених характеристик з коректним використанням фахових термінів, що мають відношення до завдання; надана аргументація власної думки з опорою на соціально-політичний аспект в контексті проблематики; робота розгорнуто розкриває заявлену тему.
Робота оцінюється в 6-8 балів, якщо: представлена власна точка зору(позиція, ставлення) стосовно вирішення проблеми; тема розкрита з конкретним використанням спеціальних понять у контексті відповіді (теоретичні зв'язки та обґрунтування явно не простежуються); надана аргументація власної думки з опорою на факти розвитку соціально-політичних уявлень з проблематики; заявлена тема розкрита не в повній мірі, зокрема не проаналізовані деякі суттєві характеристики предмету аналізу.
Робота оцінюється в 4-6 балів, якщо: представлена власна точка зору(позиція, ставлення) при розкритті проблеми; проблема розкрита при формальному використанні фахових термінів; дана аргументація своєї думки з опорою на факти розвитку соціально-політичних уявлень з проблематики без теоретичного обґрунтування; заявлена тема розкрита не до кінця, а саме: розкриті лише деякі суттєві характеристики предмету дослідження.
Робота оцінюється в 2-4 бали, якщо: представлена власна точка зору(позиція, ставлення) при розкритті проблеми; проблема розкрита на буденному(а не теоретичному) рівні; аргументація власної думки слабко пов'язана з розкриттям проблеми; опущений аналіз суттєвих характеристик явища, тобто розкриті лише несуттєві характеристики предмету дослідження.
Робота оцінюється в 0 балів, якщо: робота є плагіатом, тобто коли автор скористається нечесним шляхом представлення чужих думок власними.
Академічна доброчесність. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. URL: https://integrity.kpnu.edu.ua/

Використання здобувачами вищої освіти в освітньому процесі інструментів ШІ чітко визначено "Положенням про використання штучного інтелекту в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка", введено в дію наказом в.о. ректора від 02

вересня 2026 р., № 144-ОД. URL:https://drive.google.com/file/d/1eDvHgbvZUYojWNwNwkIED66qGDPPpHrB/view

Неформальна освіта. Визнанання КПНУ ім. І. Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом формальної або інформальної освіти регламентовано «Порядок визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція)». URL: https://drive.google.com/file/d/19GCSM3y-K496gs8RQJp0mO9FjUJumB4T/view

У випадку, якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній та інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно Порядку визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих шляхом здобуття неформальної/інформальної освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка, зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю).

В неформальній освіті:

- закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю);
- підготовка конкурсної наукової роботи;
- призове місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт;
- призове місце на Всеукраїнській студентській олімпіаді;

В інформальній освіті:

- наявність наукової публікації.

Екзамен (40 балів)

Якщо здобувач вищої освіти не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях; не виконав або виконав МКР, завдання самостійної та індивідуальної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Здобувачі вищої освіти, які не мають академічної заборгованості за результатами поточного контролю допускаються до екзамену.

Здобувачі вищої освіти, які мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, зобов'язані ліквідувати її в терміни, визначені графіком навчального процесу.

Здобувачі вищої освіти, які мають академічну заборгованість за результатами підсумкового контролю у формі екзамену, зобов'язані ліквідувати її в терміни, визначені графіком ліквідації академічної заборгованості.

В умовах застосування дистанційних технологій навчання організація поточного і семестрового контролю відбувається відповідно до «Порядку організації поточного та семестрового контролю із застосуванням дистанційних технологій навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (зі змінами)» URL : (https://drive.google.com/file/d/15qM6nA_NtvOZxOYz4Hzc8DZNgnAiL_zz/view).

Екзамен проводиться у формі письмового опитування за питаннями екзаменаційного білета. Білет іспиту складається з трьох питань.

Питання екзаменаційного білета оцінюються відповідно до таких критеріїв:

високий рівень 40-36 б.	Здобувач виявляє глибокі фундаментальні знання теорії, повно викладає вивчений матеріал, виявляє розуміння предмета висловлювання, формулює своє бачення проблеми, виявляє розуміння матеріалу, може обґрунтовувати свої судження, наводити необхідні приклади, викладає матеріал логічно, послідовно. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
достатній рівень 35-30 б.	Якщо відповідь здобувача відповідає тим самим вимогам, що і для високого рівня, але він допускає 1-2 помилки, які сам виправляє, і 1-2 недоліки в послідовності викладу матеріалу. Здобувач уміє наводити власні приклади на підтвердження нових думок. Здобувач дотримується

	принципів академічної доброчесності.
середній рівень 29-24 б.	Якщо здобувач виявляє знання і розуміння основних положень дисципліни, але викладає матеріал неповно і допускає неточності у визначенні понять; не вміє досить глибоко і доказово обґрунтовувати свої судження і наводити приклади; викладає матеріал непослідовно Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
початковий рівень менше як 23 б.	Якщо здобувач виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу, не володіє методичним апаратом, допускає помилки у формулюванні понять, які спотворюють їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал. Здобувач неспроможний виконати стандартні завдання навіть після спрямувальних питань викладача. Під час підготовки до відповіді (або в процесі відповіді) наявні ознаки академічної недоброчесності.

Рейтингова оцінка з кредитного модуля

Рейтингова оцінка з кредитного модуля – сумарна підсумкова оцінка за багатобальною шкалою рівня засвоєння здобувачем вищої освіти певного кредитного модуля (навчальної дисципліни) упродовж його вивчення.

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Рейтингова оцінка з кредитного модуля	Оцінка за шкалою ECTS	Екзаменаційна оцінка за національною шкалою
90-100	A (відмінно)	відмінно
82-89	B (дуже добре)	добре
75-81	C (добре)	
67-74	D (задовільно)	задовільно
60-66	E (достатньо)	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	незадовільно
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)	

11. Умови визначення успішного засвоєння освітнього компоненту «Практична політологія»:

- кредити присвоюються здобувачам вищої освіти після завершення навчальної дисципліни та успішного оцінювання досягнутих ними результатів навчання;

- критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти оцінювання результатів навчання є досягнення ним мінімального порогового рівня оцінок за кожним запланованим результатом навчання освітнього компоненту та мінімального порогового рівня оцінки за освітнім компонентом загалом, яких складає 60 % від максимально можливої кількості балів, визначеної відповідними нормативними документами Університету;

- здобувач вищої освіти вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю, якщо він не відпрацював пропущені навчальні заняття, не пересклав оцінки 0, 1, 2, 3 отримані на навчальних заняттях, не виконав або виконав модульну контрольну роботу, завдання самостійної та індивідуальної робіт з оцінкою, що становить менше 60 % від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт;

- здобувач вищої освіти, який має академічну заборгованість з освітнього компоненту за результатами поточного контролю, не допускається до екзамену. Рішення про недопущення за поданням викладача приймає декан факультету, його оприлюднюють до початку екзамену. У відомості обліку успішності роблять запис «не допущено»;

- здобувач вищої освіти допускається до складання екзамену після ліквідації академічної заборгованості за результатами поточного контролю;

- здобувач вищої освіти підготувався до екзамену з освітнього компонента, якщо його рейтингова оцінка за результатами екзамену є більшою або рівною 24 балам (60 % від максимально можливої для даної форми контролю кількості балів). Рейтингову оцінку такого здобувача вищої освіти з освітнього компонента визначають як суму рейтингової оцінки за результатами поточної успішності та рейтингової оцінки за результатами екзамену;

- якщо допущений до екзамену здобувач вищої освіти не підготувався (його рейтингова оцінка за результатами екзамену є меншою 24 балів), то бали за екзамен до рейтингової оцінки поточної успішності не додаються, виставляють підсумкову оцінку з освітнього компоненту FX за шкалою ЄКТС та «незадовільно» за національною шкалою;

- здобувачам вищої освіти, які за результатами підсумкового контролю у формі екзамену отримали незадовільну оцінку, дозволяють ліквідувати академічну заборгованість після належної підготовки;

- ліквідацію академічної заборгованості за результатами семестрового контролю дозволяють до початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості, та допускають не більше двох разів: перший раз – викладачеві, другий – комісії яку створюють за розпорядженням декана факультету;

- відповідь здобувача вищої освіти, який ліквідовує академічну заборгованість на засіданні комісії, оцінюють за 100-бальною шкалою без урахування рейтингової оцінки поточної успішності;

- за неуспішного проходження оцінювання результатів навчання за освітнім компонентом кредити здобувачі вищої освіти не присвоюють;

- якщо здобувач вищої освіти, допущений до семестрового контролю не з'явився на семестровий екзамен, у відомості обліку успішності викладач записує «не з'явився». Про незалежні від здобувача вищої освіти причини (у тому числі непрацездатність у зв'язку із хворобою), які підтверджують неможливість його присутності на екзамені, він має негайно повідомити декана факультету.

В умовах застосування дистанційних технологій навчання організація поточного і семестрового контролю відбувається відповідно до «Порядку організації поточного та семестрового контролю із застосуванням дистанційних технологій навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (зі змінами)» URL : (https://drive.google.com/file/d/15qM6nA_NtvOZxOYz4Hzc8DZNgnAiL_zz/view).

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна.

Вивчення курсу не потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, однак можливе використання технічних засобів для демонстрування презентацій (ноутбук, проектор). Передбачається застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання MOODLE. Можливе використання застосунків для проведення відеоконференцій.

12.Рекомендована література

Основна:

1. Вонсович С.Г Практична політологія: навчальний посібник [Електронне ресурс]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2026. 306 с. URL: http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/10225
2. Вонсович С. Г. Теоретичні домінанти дискурсу владних еліт. Грані: наук.-теорет. і громад.-політ. альм. Дніпро: Грані, 2021. Т. 24. № 10. С. 25–33.
3. Кушнір Т. М., Надольський І. М. Методологія та інструментарій політичного маркетингу. Політичне життя. 2025. С. 114–120.
4. Лопушинський І., Остап'як В., Кушнірюк С. Становлення доброчесного лобіювання в контексті взаємодії публічної влади та громадянського суспільства в Україні. Координати публічного управління. 2024. № 1 (2). С. 1–25.

5. Махно Ю. Політична участь: сутність поняття та функції. Вісник Прикарпатського університету. Серія: Політологія. 2024. Вип. 17. С. 132–137.
6. Практична політологія. Бульбенюк С.С., Довганик Н.М., Зайцева З.І. та інші. Київ : КНЕУ, 2022. 328 с.
7. Рейтерович І.В. Концептуальні підходи дослідження місця та ролі груп інтересів у виробленні публічної політики. Інвестиції: практика та досвід. 2021. № 18. С. 92-98.

Допоміжна:

1. Бернейс Е. Пропаганда. Київ: Сварог. 2020. 128 с
2. Веймер Девід Л, ВайнінгЕйден Р. Аналіз політики: Концепції і практика / Пер. з англ. Іван Дзюб, Анатолій Олійник; Наук. ред. О. Кілієвич. Київ : 74 Основи, 2000. 654 с
3. Виговська О. Теорія та практика міжнародних переговорів: навч.-метод. посіб. Київ: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2023. 220 с.
4. Вонсович С. Г. Політичний аналіз і прогноз: навчально-методичний посібник [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський: К-ПНУ ім. І. Огієнка, 2023. 228 с. URL: http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/handle/123456789/7048
5. Каращук О. Інформаційно-аналітична діяльність в умовах російської агресії. Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. 2023. Вип. 67. С. 230–243.
6. Сидоров М. Політична комунікація: технологічний вимір. Грані. 2025. Т. 28, № 1. С. 135–145.
7. Bender B. Class Conflict or Consensus? Understanding Social Partner Positions on Social Policy Reforms. Journal of Social Policy. 2025. Vol. 54 (1). P. 57–74.

Інтернет-ресурси:

Politico	https://www.politico.com/
EuropeanPoliticalScienceReview (EPSR)	https://ecpr.eu/ContentPage.aspx?ID=129
OpenSecrets.org	https://www.opensecrets.org/
Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України	https://ipiend.gov.ua/
YouTube	https://www.youtube.com/channel/UC7FEBULCrgaFxH05t6mYeHA
Prometheus	https://prometheus.org.ua/